

Cauza C-604/21

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

28 septembrie 2021

Instanța de trimitere

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga, Juízo Administrativo Comum (Portugalia)

Data deciziei de trimitere:

14 septembrie 2021

Reclamantă:

Vapo Atlantic, S.A.

Pârâtă:

Entidade Nacional para o Sector Energético, E.P.E. (ENSE)

Tribunal de lo Contencioso-Administrativo y de lo Tributario de Braga

[Tribunalul Administrativ și Fiscal din Braga]

Juzgado de lo Contencioso-Administrativo

[Secția de contencios administrativ]

CERERE DE DECIZIE PRELIMINARĂ

ARTICOLUL 267 TFUE

**

I – Instanța de trimitere

Tribunal de lo Contencioso-Administrativo y de lo Tributario de Braga —
Juzgado de lo Contencioso-Administrativo [Tribunalul Administrativ și Fiscal din
Braga – Secția de contencios administrativ]

Procedura nr. 860/21.IBEBRG

[*omissis*]

**

II – Părțile din litigiu [*omissis*]

- **Reclamantă:** VAPO ATLANTIC, S.A., [*omissis*] Guimarães.
[*omissis*]
- **Instituția pârâtă:** ENTIDADE NACIONAL PARA O SETOR
ENERGÉTICO, E.P.E. (ENSE), [*omissis*] Lisabona.
[*omissis*]
- **Cealaltă parte din procedură:** FUNDO AMBIENTAL, [*omissis*] Lisabona;
[*omissis*]
- **Cealaltă parte din procedură:** FUNDO DE EFICIÊNCIA ENERGÉTICA,
[*omissis*] Lisabona.
[*omissis*]

**

III - Obiectul litigiului principal și situația de fapt relevantă

III.A – Obiectul litigiului

1. Prezentul litigiu are ca obiect decizia administrativă adoptată de instituția pârâtă, prin care a stabilit obligația reclamantei de a plăti suma de 908 084,00 euro cu titlu de compensație pentru lipsa dovezii încorporării biocarburanților în carburanții eliberați pentru consum în cel de al doilea trimestru al anului 2020, în conformitate cu dispozițiile articolului 11 alineatul 1 din Decretul-lege nr. 117/2010 din 25 octombrie 2010.

*

III.B – Situația de fapt relevantă

1. Reclamanta este o întreprindere care își desfășoară activitatea pe piața carburanților din Portugalia.
2. Aceasta are statutul fiscal de destinatar înregistrat.
3. În această calitate, nu îndeplinește condițiile legale pentru a proceda la încorporarea fizică a biocarburanților în carburanții pe care îi eliberează pentru consum în Portugalia.
4. În fapt, reclamanta achiziționează carburanții pe care îi comercializează în Portugalia de la o societate care are sediul în Spania.
5. Carburanții respectivi includ biocarburanți, însă în conformitate cu dispozițiile legislației spaniole.
6. Reclamanta nu a furnizat instituției pârâte și nu a prezentat nici în cadrul prezentei proceduri vreo dovadă a aprobării de către Comisia Europeană a sistemului de certificare voluntară a entității din Spania de la care cumpără carburanți.
7. S-a stabilit că reclamanta a eliberat pentru consum 7 582 de tone de carburanți în al doilea trimestru al anului 2020.
8. Aceasta nu deținea niciun certificat privind biocarburanții – metodă utilizată pentru a demonstra respectarea obligației de încorporare –, în condițiile în care ar fi trebuit să dețină cel puțin 758 de certificate, având în vedere că, la data în cauză [al doilea trimestru al anului 2020], avea obligația de a încorpora biocarburanți în proporție de 10 %.
9. În consecință, reclamantei i s-a aplicat compensația financiară pe care o contestă în cadrul prezentei proceduri.
10. Obligația de încorporare rezultă din dispozițiile articolului 11 alineatul 1 din Decretul-lege nr. 117/2010 din 25 octombrie 2010. Nu reiese că s-ar fi comunicat Comisiei Europene vreun proiect privind această reglementare anterior publicării și intrării sale în vigoare.

IV - Dispozițiile relevante de drept național și de dreptul Uniunii

IV.A - Dispozițiile relevante de drept național

1. Articolul 11 alineatul 1 din Decretul-lege nr. 117/2010 din 25 octombrie 2010, astfel cum a fost modificat prin Decretul-lege nr. 6/2012 din 17 ianuarie 2012 [modificat ulterior prin Decretul-lege nr. 8/2021 din 20

ianuarie 2021, versiune care nu se aplică acestei proceduri], care are următorul cuprins:

„7. - *Entitățile care eliberează carburanți pentru consum prin depunerea declarațiilor de eliberare pentru consum în conformitate cu prevederile Código dos Impostos Especiais sobre o Consumo [Codul privind accizele], aprobat prin Decretul-lege nr. 73/2010 din 21 iunie 2010, modificat prin Legea nr. 55-A/2010 din 31 decembrie 2010, denumite pe scurt entități supuse obligației de încorporare, trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de încorporare a biocarburanților conform următoarelor procente, din punctul de vedere al conținutului energetic, în raport cu cantitățile de carburanți pe care le eliberaseră pentru consum, cu excepția gazului petrolier lichefiat (GPL) și a gazelor naturale:*

- a) 2011 și 2012 - 5,0 %;
- b) 2013 și 2014 - 5,5 %;
- c) 2015 și 2016 - 7,5 %;
- d) 2017 și 2018 - 9,0 %;
- e) 2019 și 2020 - 10,0 %.”

IV.B - Dispozițiile relevante de drept al Uniuni

1. Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998¹ [în vigoare la data publicării legislației naționale relevante, însă abrogată ulterior prin Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015]:
 - articolul 1 punctele 1-3;
 - articolul 8 alineatul (1);
 - articolul 10 alineatul (1).
2. Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998² [modificată prin Directivele 2009/30/CE și (UE) 2015/1513]:
 - a. articolul 7a alineatul (2), introdus prin Directiva 2009/30/CE.

¹ <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/34/oj>

² <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/70/2018-12-24>

3. Directiva 2009/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009³ de modificare a Directivei 98/70/CE:
 - a. articolul 4 alineatul (1) al doilea paragraf.
4. Directiva (UE) 2015/1513 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015⁴ de modificare a Directivelor 98/70/CE și 2009/28/CE:
 - a. articolul 4 alineatul (1).
5. Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009⁵ privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE [abrogată ulterior prin Directiva (UE) 2018/2001]:
 - a. articolul 3 alineatul (4).

**

V - Motivarea îndoielilor cu privire la interpretarea dreptului Uniunii

1. Necesitatea formulării prezentei cereri de decizie preliminară are la bază îndoiala pe care o ridică interpretarea propusă de reclamantă cu privire la obligația care rezultă din dispozițiile articolului 8 alineatul (1) din Directiva 98/34/CE, în vigoare la data publicării Decretului-lege nr. 117/2010 din 25 octombrie 2010.
2. Prevederea de la articolul 11 alineatul 1 din Decretul-lege nr. 117/2010 din 25 octombrie 2010, în versiunea aplicabilă procedurii, și anume cea rezultată în urma modificării introduse prin Decretul-lege nr. 6/2012 din 17 ianuarie 2012 (întrucât ulterior a fost modificată și prin Decretul-lege nr. 8/2021 din 20 ianuarie 2021), are conținutul reprodus anterior.
3. Astfel, prevederea în cauză nu stabilește decât procentele de încorporare a biocarburanților, fără a defini propriu-zis vreo caracteristică tehnică a biocarburanților.
4. În rest, scopul prevederii este de a pune în aplicare articolul 1 alineatul (5) din Directiva 2009/30/CE, care a introdus articolul 7a în Directiva 98/70/CE [din alineatul (2) al articolului menționat rezultă că statele membre trebuie să impună furnizorilor să reducă cât de treptat posibil din emisiile de gaze cu efect de seră generate pe durata întregului ciclu de viață cu până la 10 %

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/30/oj>

⁴ <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1513/oj>

⁵ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/28/oj>

până la 31 decembrie 2020], în conformitate cu obiectivul generic stabilit la articolul 3 alineatul (4) din Directiva 2009/28/CE.

5. Astfel, prima îndoială care se ridică în speță se referă chiar la aspectul dacă definiția procentului de încorporare a biocarburanților trebuie sau nu considerată o „reglementare tehnică” în vederea aplicării Directivei 98/34/CE, în special având în vedere că este considerată ca fiind o „altă cerință”, ceea ce implică interpretarea coroborată a dispozițiilor articolului 1 alineatul (3) și ale articolului 8 alineatul (1) din directiva menționată, în lumina articolului 7a alineatul (2) din Directiva 98/70/CE, introdus prin Directiva 2009/30/CE.
6. Pe de altă parte, pe lângă problema ridicată de reclamantă, se ridică și alte probleme cu privire la posibilitatea excluderii din domeniul de aplicare al articolului 8 alineatul (1) din Directiva 98/34/CE.
7. În primul rând, se ridică problema dacă norma de drept național în cauză se încadrează în excepția prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din Directiva 98/34/CE, care se referă la excluderea situațiilor „în care acesta transpune integral textul unui standard [...] european”.
8. În continuare, se ridică problema dacă norma de drept național este inclusă în domeniul de aplicare al [articolului 10] alineatul (1) a treia liniuță din Directiva 98/34/CE, în special în lumina articolului 4 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2009/30/CE și a articolului 4 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/1513.
9. În special, se ridică o problemă de interpretare cu privire la aspectul dacă dispozițiile respective pot fi considerate „clauzele de securitate prevăzute de actele comunitare obligatorii”, având în vedere faptul că par să sugereze că statul membru este obligat să comunice Comisiei doar dispozițiile naționale adoptate în temeiul acestor directive, fără a fi necesară, prin urmare, comunicarea proiectului acelor norme.
10. În cazul în care nu a fost deja soluționată prin răspunsul dat la chestiunile enunțate anterior, există o altă îndoială privind interpretarea, referitoare la consecințele nerespectării obligației de comunicare a proiectului de reglementare.
11. În special, există îndoiala dacă un operator economic poate invoca inaplicabilitatea dispozițiilor de drept național în temeiul încălcării articolului 8 alineatul (1) din Directiva 98/34/CE, astfel încât să nu i se aplice obligația de a încorpora biocarburanți.
12. În realitate, este relevant pentru hotărârea care trebuie adoptată în prezentul litigiu să se stabilească dacă, în această situație concretă, un operator economic poate invoca încălcarea menționată pentru a se sustrage într-un fel sau altul de la obligația de încorporare care, având în vedere că a fost

- transpusă în dreptul național, rezultă în realitate din dispozițiile de drept al Uniunii menționate anterior.
13. Este cunoscut faptul că Curtea s-a pronunțat deja în trecut asupra acestei chestiuni, însă întotdeauna cu privire la alte domenii.
 14. Astfel, ceea ce ne determină să punem sub semnul îndoielii interpretarea propusă de reclamantă în prezenta cauză (inaplicabilitatea dispoziției naționale menționate anterior) [este faptul că] aceasta ar conduce la o nerespectare generală a obligației de încorporare a biocarburanților, afectând nu numai obiectivul național, ci însuși obiectivul european de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și de promovare a surselor de energie regenerabile.
 15. Aspectele anterioare ne determină să considerăm, în această privință, că s-ar aduce atingere principalelor obiective de mediu, astfel cum sunt stabilite la articolul 191 din tratat.
 16. Nu avem cunoștință ca, până în prezent, Curtea să se fi pronunțat cu privire la inaplicabilitatea menționată a legislației naționale într-o situație similară cu cea în discuție în prezenta cauză.
 17. În realitate, conform cercetărilor efectuate de această instanță, Curtea s-a pronunțat asupra unei chestiuni similare numai în hotărârea adoptată în cauza C-26/11 din 31 ianuarie 2013⁶. Totuși, în opinia acestei instanțe, Curtea nu s-a pronunțat în mod expres cu privire la natura definiției procentului de biocarburanți, considerând-o doar o condiție, având în vedere că, în acea cauză, ca urmare a faptului că statul membru respectiv comunicase deja un prim proiect și inclusese ulterior sugestiile Comisiei în reglementarea respectivă, a considerat că nu era necesară o nouă comunicare (pe de altă parte, reglementarea în discuție în acea cauză avea un domeniu de aplicare diferit față de cea în discuție în prezenta cauză, întrucât nu prevedea numai procentul de biocarburant care trebuia încorporat).
 18. În temeiul considerațiilor prezentate la punctul anterior, această instanță apreciază că nu se poate afirma că există o hotărâre prealabilă clară și neechivocă care să permită renunțarea la formularea unei cereri de decizie preliminară cu privire la chestiunile enumerate.
 19. Acestea sunt motivele care au determinat această instanță să formuleze prezenta cerere de decizie preliminară.

VII – Alte informații

1. Aceasta este o procedură de urgență, conform legislației naționale.

⁶ EU:C:2013:44.

2. Există alte litigii cu același obiect, în măsura în care lichidarea compensațiilor este trimestrială, acestea au fost suspendate până la eventuala pronunțare a unei hotărâri cu privire la problemele ridicate, astfel încât necesitatea prezentei cereri a fost invocată și în acest context.

ÎNTREBĂRILE PRELIMINARE ADRESATE CURȚII

Având în vedere considerațiile anterioare, se adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, următoarele întrebări preliminare:

- 1) Articolul 1 punctul 3 din Directiva 98/34/CE trebuie interpretat în sensul că noțiunea de „alte cerințe”, conform dispozițiilor articolului 8 alineatul (1) din directiva respectivă, include definiția procentului de biocarburanți care, în conformitate cu articolul 7a din Directiva 98/70/CE, introdus prin Directiva 2009/30/CE, și în acord cu obiectivul prevăzut la articolul 3 alineatul (4) din Directiva 2009/28/CE, trebuie încorporat de un anumit operator economic în carburanții eliberați pentru consum, astfel cum prevede legislația națională în litigiu?
- 2) Articolul 8 alineatul (1) din Directiva 98/34/CE, în special sintagma „cu excepția situației în care acesta transpune integral textul unui standard internațional sau european”, trebuie interpretat în sensul că exclude o normă de drept național care definește procentele de încorporare a biocarburanților, în conformitate cu dispozițiile articolului 7a alineatul (2) din Directiva 98/70/CE, introdus prin Directiva 2009/30/CE, în acord cu obiectivul prevăzut la articolul 3 alineatul (4) din Directiva 2009/28/CE?
- 3) Dispozițiile articolului 4 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2009/30/CE și ale articolului 4 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/1513 trebuie interpretate în sensul că acestea reprezintă clauzele de securitate prevăzute de acte comunitare obligatorii, în sensul articolului 10 alineatul (1) a treia liniuță din Directiva 98/34/CE?
- 4) În cazul în care răspunsul la această întrebare nu devine inutil în lumina răspunsurilor la întrebările anterioare, articolul 8 alineatul (1) din Directiva 98/34/CE trebuie interpretat în sensul că o dispoziție națională precum cea în discuție în prezentul litigiu, care definește procentul de încorporare a biocarburanților, în cadrul transunerii articolul 7a alineatul (2) din Directiva 98/70/CE, introdus prin Directiva 2009/30/CE, nu poate fi opusă unui operator economic?

Braga, 14 septembrie [2021].

Judecătorul,

(Nuno Cerdeira Ribeiro)

[*omissis*]

DOCUMENTO DE LUCRO